

Předplatné:
čtvrtletně Kč 7.50
pololetně „ 14.50
celoročně „ 28.—
Do ciziny
čtvrtletně Kč 12.50
pololetně „ 24.50
celoročně „ 48.—
Reklama a platy
budí řízeny na admi-
nistraci „ČESKÉHO
ZÁPASU“, Praha II.,
Krakovská ulice č. 7.
Telefon 6288.

ČESKÝ ZÁPAS

Rukopisy a dopisy po-
slány buďte redakci
„Českého Zápasu“
Praha II., Krakovská
ulice číslo 7.
Knihárně „Blahoslav“.
Telefon č. 6288.
Rukopisy se nevracejí.
Peníze splatné a žalo-
vatelné v Praze.

LIST NA OBRANU NÁBOŽENSKO-CÍRKEVNÍ SVOBODY NÁRODA ČESKOSLOVENSKÉHO.

Vychází týdně s datem čtvrtletním.

Oficiální orgán církve československé.

Vychází týdně s datem čtvrtletním

„Církevní absolutismus jest poduška světského, jeden s druhým stojí, jeden s druhým klesá“.

Havlíček: Epištoly Kutnohorské roku 1851.

Naše postyla.

K činnosti v Galileji.

(Matouš IV., 12—17).

Když potom Jéžíš uslyšel, že se Jan do-
stal do vězení, vrátil se do Galileje. A opu-
stiv Nazaret, pobýval u jezera v Kafarnaum,
v krajinách zabulonských a neftalimských,
aby se splnila předpověď prorokujícího Izai-
áše: „Země zabulonská a neftalimská, při je-
zeru a Zajordání, Galilea pohanská: lid, který
bydlil v temnu, spatřil veliké světlo a světlo
vzešlo těm, kteří seděli ve stínu země smrti.“
Tehdy počal Jéžíš kázat slovy: „Čiňte po-
kání, neboť se přiblížilo království boží.“

Do uvěznění Janova dlel Jéžíš stále
ještě u Mrtvého moře. Potom se vrátil do
své otčiny. Měl jistě již tehdy učené zá-
sady, ale nehodlal něco začít v oněch ci-
zích a nevládných krajích, kde právě Jano-
vo zatčení ho nejlépe přesvědčilo, že tam
není ještě vhodná půda k prorocké činnos-
ti. Ztratit svobodu nebo i život tehdy, by-
lo pro Jéžíšovy ideje neplodné.

Do Galileje se vrátil odhodlán a usmě-
řen. Osobnost Janova v něm mnoho vytří-
bila. Jasně si uvědomil co bylo v jeho my-
šlenkách původní; neodmítal však ani to-
ho, co odpozoval od onoho velikého mu-
že. Dokonce první své promluvy měl na
motto Janovo: „Čiňte pokání...“

Brzy však přestal být mravokár-
cem toho slohu a vyspěl v budovate-
le nových ideálů. Negativní činnosti se
nehodlal vysilovati. Jak z dalšího jeho ži-
vota vidět, dovedl duchaplně odstraňovat
staré náboženství mohutným, podmanivým
kladem. Nebořil, nýbrž hned vedle sta-
věl své nové, jež tak uchvacovalo, že se
opouštělo ono schátralé a ponechávalo
přirozenému rozpadu...

V Galileji zesílil Jéžíšův optimismus
a důvěra v uskutečnění ideálu tou měrou,
že jí nedovedlo zvíkat ani pozdější nepo-
chopení rodáků, nevládnost Samaří a ne-
vraživost Judeje.

Nezvolil si Nazaretu za první působiště.
Byl dobrým znalcem lidové duše, věděl,
že rodiště přijme proroka, až když jest
přinuceno jeho věhlasem odjinud. Odešel
mezi prosté, dobrácké, ale zaostalé oby-
vatelstvo Zabulonska a Neftalimska.

Matouš při této příležitosti neprávem
cituje Izaiáše (9, 1—2). A necituje ani
správně. Izaiáš nevložil do poznámky o
těch krajích smysl, jaký tam hledá Ma-
touš. Starý prorok zřetelně mluvil o asyr-
ském a fílištinském nebezpečí, které po-
mine, až Hospodin potře oba nepřátele.
Mystický výklad Matoušův ubližuje těm
lidem, kteří u porovnání na př. s obyvatelem
Judeje nebydleli nikterak v temnu a nese-
děli ve stínu země smrti. I při jakési ven-
kovské zaostalosti a přes pověst menší
zbožnosti (Ezechiel) bylo tam poměrně

nejvíce světla a tepla citu. Což Jéžíš by se
byl odhodlal počít apoštoloval v prostředí
ještě ledovějším, an se v té době děsil
chlada judského?

Tak těžko chápali Jéžíše a jeho ideály
i ti, již mu bývali nejbližší; od prvopočátku
se utíkalo od jeho idejí raději k zbožšťo-
vání a lichocení („lid, který bydlil v tem-
nu, spatřil veliké světlo“). A tahle těžko-
pádnost lidského chápání snad omlouvá
všecky ty věky minulé, jež povrhly rou-
chem, které svědčilo Jéžíšovi nejlépe, a
navěšely naň ten balast nelidství, v němž
ho dusí dodnes...

Nuže, hned na prahu činnosti líčí nám
evangelia Jéžíše ne právě dokončenými
obrysy. Nelhou, ale nevystihují jeho veli-
kosti; přece však naznačují tolik, že jem-
nější zrak postřehne jeho postać.

Genius prolétne životem, jako ovzdu-
ším meteor: světlý pruh po něm zbývá,
matně zářivý u porovnání s jasnem při pro-
letu, ale i oko z té stopy dovede odhad-
nout původní velikost a jasnost. Ten mete-
or zdánlivě zmizí, ale odborníci tvrdí, že
třením o zemskou atmosféru se žářem roz-
ložil, totiž že se stal jejím majetkem, pří-
růstkem, nasytíval ji novými jemnými prv-
ky, které činí kyslík vzduchu vhodnější k
dýchání. A to vhodnější ovzduší dýchá
stejně ten, kdo rozjímá o „navždy zmize-
lém úkazu“, jako ten, kdo odbývá nevší-
mavostí „zbytečný zjev“. Přirovnání toto
má za podklad sice jen vědeckou domněn-
ku, ale něco vystihuje přece...

Čím jsou s tohohle hlediska všechny ty
věroúčné teorie o osobě Jéžíšově? K čemu
jsou?

Dějiny prvních církevních sněmů, kde
se tolik mudrovalo a tak zbytečně, právě
o Jéžíšově osobě zaznamenaly, jak až do
krve se dovedl bít malicherný člověk cír-
kevník — za slova, slovíčka! Vraždy, spí-
lání, proklínání bylo ovocem takových
spekulací. Za Jéžíše? Oh ne, to ani není
možné; ten nechtěl prolít ani kapky krve
z ucha Malchova, nechtěl slyšet ani roze-
pře synů Zebedeových s ostatními učed-
níky. On nechtěl býti kamenem úrazu,
nýbrž kamenem nárožním, který úraz
zachycuje... Za sebe se znesvářovali
ti učení, za svou odbornickou nedotknute-
lost, za svou domýšlivost a velikášství
se bili.

I onino, kteří posílali křížáky s mečem
a odznakem kříže do krvavých bojů; i ti,
kteří dýkami, jedy, klatbami pro sebe
uprazdňovali svaté stolice; i ti, co „osvě-
covali“ národy plápolem hořících knih
i lidí...

A což ti, co jménem jeho volají: „Krev
musí téci?“ „Bijte, a keď padnú, ešte jim
pridajte?“ Kteří touží vidět aspoň žaláře
plné, když už hranice se přežila? Kteří
duši dítěte ubíjejí ponurou teorií a fanati-
ckou nesnášlivostí?

Kolikráte asi Jéžíš ve svých promlu-
vách k bezelstným Galilejcům pronesl slo-

va radostné zvěsti: „Dítě narodilo se nám
a syna se nám dostalo, kterého lze nazý-
vati: Přepodivný rádce, bůh, mocný, otec
budoucnosti, vládce pokoje?“

Tak blizoučko viděl tenkrát to své
království boží, a dnes po devatenácti
stech letech je potřebí ještě tuhé práce,
aby se dnes uskutečnilo. Ba, nutno počí-
nati od začátku! Kristus nebyl planým
snílkem, nýbrž to pouze člověk byl hou-
ževnatější ve své nechápavosti, než se dalo
odhadnout s návrší galilejských. Člověk
byl zisňnější v kupčení na místech svatých,
než kdysi oni chytráci v nádvoří chrámu
jeruzalémského...

---ný.

F. KALOUS:

Slavné dny církve československé.

(Svěcení prvních duchovních.)

I.

Když upraven byl řád zřizování biskupů, mohl
odbor naukového výboru sněmovního přikročiti
k úpravě obřadu svěcení duchovních. Bylo usne-
seno, aby svěcení konali v zastoupení církve tři,
totiž biskup se dvěma bratřími, jedním duchov-
ním a jedním laikem jako spolusvětitelé.

Pro první svěcení určení br. prof. Dr. Karel
Statečný, a br. v. ú. r. Plechatý, jednatel výboru
rad starších Velké Prahy a předseda největší ná-
boženské obce v Nuslích. O vysvěcení prvních
duchovních dožádán ode všech diecézí bratr Far-
ský jako patriarcha.

Bratr Statečný ustanoven k tomuto obřadu
jako předseda naukového výboru, jako vychova-
tel dorostu našeho duchovenstva a jako duchovní,
kdežto bratr Plechatý jako vzor organisátora a
neduchovního, jehož práce v naší církvi nestojí
na místě posledním. Talent duchovní třeba spojo-
vati v naší církvi s talentem organisáčním.

Základem obřadu stal se návrh br. Píchy,
jež přepracoval a propracoval s naukovým vý-
borem br. patriarcha. Dle toho postupováno.

Svěcení jáhnů — kazatelů — konalo se 6. led-
na 1925 o 3. hodině odpoledne, svěcení kněží
8. ledna o 8. hodině dopoledne v chrámu miku-
lášském.

Podstatou obojího svěcení je skládání rukou,
které nejprve skládají všichni světitelé a pak na
jednotlivce biskup zvlášť.

Jáhnové, odění v talár, při svěcení přijímají
bibli s týmž napomenutím jako biskup při obřa-
du zřizovacím, kdežto kněží kladou biskup na
ramena bílou štolu a odevzdávají kalich, jako od-
znaky plného úřadu duchovního.

II.

První svěcení jáhnů 6. ledna konalo se mezi
liturgií, při níž zpívala se vánoční píseň: „K nám
svatá noc...“ Promluvu měl br. duchovní správce
Janeš. V ní zdůraznil, jak kazatel a učitel, kterým
je jáhen, má vedle kultury rozumu dbát kultury
srdce, býti bratrem mezi bratřími a charakterem,
uctívaným pro svůj příkladný život a obětavost.

Po epištole (Sk. 6, 1—7) povstávají bratři
jáhnové a br. generální tajemník Antonín Pro-
cházk a v taláru a štole uvedl a představil je svě-

titelům. Kandidáti jeden po druhém předstoupili a s úklonou postavili se v půlkruh kolem světitelů.

Patriarcha klade po té veřejně otázku uvádějícímu: „Jaké svědectví dává uchazečům, bratře generální náměstku, příslušný církevní úřad?“

Ten odpovídá: „Všechny příslušné diecéšní rady dosvědčují, že tito kandidáti jsou hodni, aby byli vysvěceni a žádají tě, bratře patriarcho, abys je na jáhny církve čsl. vysvětil.“

Pak obrací se patriarcha k jáhnům se čtyřmi otázkami:

1. „Máte za to, bratři, že máte v sobě dostatek schopnosti a duchovního nadšení, ke službě boží a cítíte se povoláni k jejímu dílu?“

2. „Jste přesvědčeni, že Písma sv. kriticky přijímaná a vykládaná v duchu Ježíše Krista i našich národních tradic náboženských obsahují ve shodě s ušlechtilými vymoženostmi současného vědění lidského s dostatek nauky potřebné k dosažení lidského cíle časného i věčného?“

3. „Jste ochotni a rozhodnutí čistým a příkladným životem šířit čest mravního řádu božího a vésti, pokud vzdělání vaše stačí a úřad ukládá, k následování syna božího nejmilejšího Krista Ježíše?“

4. „Slibujete církvi naší čsl. opravdovou práci, služební ochotu, šetrnost a poslušnost k řádu, jak v ČČS právoplatně jest ustanoven v příčině náboženské nauky, bohoslužeb i církevní kázně, která — dle slov velikého Amosa — „mezi dítkami božími býti má a musí?“

Zodpověděvše všechny otázky kladně zazpívali kandidáti českobratrskou píseň z 15. století (Farského zpěvník č. 12): „Ve jméno Krista doufáme...“ Po zpěvu modlil se bratr biskup modlitbou, za níž všichni bratři světitelé pozvedli pravé ruce nad skloněnými bratři; načež bratr patriarcha přistoupil ke každému zvlášť a skládal na každého pravici modle se: „Osvěcuj a posiluj tě, bratře, Bůh duchem svým svatým. Amen.“

Mezitím zpívána „Blahoslavenství“.

Po té odevzdal gen. tajemník za účasti druhých dvou spolusvětitelů jáhnům bibli kralickou. A bratr patriarcha otvíraje svou bibli, přečetl bratřím jáhnům napomenutí z Pavlovy první epistoly k Timoteovi, kapitolu třetí verš 8—13.

Tím obřad svěcení jáhnů ukončen a bratr patriarcha pokračoval od evandělí (Luk. 12, 35—38) v bohoslužbě.

Na chóru zazpíval krásně tenor Dvořákovu píseň biblickou: „Píseň novou zpívati budu...“ a po vánočním chvalozpěvu patriarchově sbor přiměřenou píseň vánoční. Při vzpomínce vzpomněl br. patriarcha všech, kteří pracovali na naší duchovní kultuře. K přijímání přistoupili všichni jáhnové po patriarchově vyzvání: „Přistupte, bratři, když toužíte vésti život nový s Kristem a

v jeho duchu nejen slovem nýbrž i životem k památnému stolu jeho.“

Po bohoslužbě skončené o ¼5., přijímali bratři jáhnové blahopřání od všech světitelů, přítomných bratří duchovních, členů diecéšních rad a svých známých.

III.

Ku svěcení prvních osmnácti kněží obřadem církve československé výbrán byl jubilejně den založení církve 8. leden. Svěcení konáno po evandéliu. (Epistola k Ef. 4, 11—15, ev. Mat. 9, 36—38.) Promluvu při bohoslužbě měl vojenský náš bratr duchovní superior Jakl.

Obšírně vzpomněl nejprve pětiletého výročí založení naší drahé církve, jež chce pokračovati v našem obrození politickém, kulturním v duchu zásad Kristových, našich otců i představitelů naší svobody milého presidenta Masaryka. Vzpomněl dob, kdy ztratil se typ českého člověka, poněvadž ztratil český člověk své náboženství, jež dodávalo mu síly a neohroženosti (husitství) a lásku bratrskou a obětavost vespolečnou (českobratrství). Ukázal, co žádá moderní doba od nás: „Náboženství sociální, praktické v duchu ideálů pravdy, lásky a sociální spravedlnosti.“

Pak obrátil se k nastávajícím bratřím kněžím s povzbuzením, aby nelekajíce se dle vzoru Kristova útrap, nesli národu našemu náboženství čisté a zdravé, vůdcem měli bibli svatou a žili lepší život pod zorným úhlem věčnosti. Vybidnuv je ke svornosti, jednotě a kázni končil slovy: „Zač naši otcové umírali, za to my chceme žít.“

Po slavnostní promluvě představil br. tajemník Procházka jáhny bratru patriarchovi a světitelům jako při svěcení jáhnů.

Bratr patriarcha promluvil několika slovy na verše Matoušovy 11, 29—30 „Vezměte jho mé na se, a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem svým. Jho mé zajisté jesti rozkošné, a břímě mé lehké.“

Ocenil nadšení bratří kandidátů, z kterého vzešlo toto jejich odhodlání: „Československá církev sleduje váš krok a rozechvěna, spíná k vám ruce. Úhor československý potřebuje býti zorán. Vlast československá touží po pilných rukou. Mnoho už bylo zoráno a zaseto, a už i žeň hojná čeká na dělníky své. I Kristus nařikal, že žeň je mnohá, ale dělníků málo...“

Vítáme vás k této veliké žni. Vlast československá bude ve svých budoucích vzpomínkách děkovati Hospodinu, pakli najde ve vás pracovníky poctivé a dobré.“

Po těchto slovech položil patriarcha novosvěcencům pět otázek:

pisem synu Karlovi také ji čítanka seznámila. Karlíček nevrní. Naslouchá pozorně pohádce, z otvorů masky očka upjatě upírá na Blázu a jen udivená slůvka mu uklouzají.... „Jo? Byla hodná — točička? Nesnědl ji dědek a babička? Bledoučké ručičky radostně tleskají. „Do pece strčili bábu a dědek puk — puk!“ Karlíček se směje a volá: „Lopatu vzali — na lopatu babku posadili — hup, byla tam!“ Tak i od Karlošské bolesti ulétla. A proto, že v čítance byl dopis, který matka, Božena Němcová, svému dítěti psala. A tím se stalo, že si Bláza vzpomněla a její pohádka potěšila a oblažila trpící děťátko.

Bláza obírá se něžně s Karlíčkem, co zatím Československá čítanka*) putuje po pokojích. Muži čtou z ní nahlas. Podivují se, jaká to pěkná věc, jaká to krásná, zrovna mužská kniha tahle čítanka! A ty povídky i starý chlap jako dítě může číst a zajímá to, zajímá. I tuláci, kteří se na podzim před paní zimou ulili do nemocnice, zapominají na své toulky, bedlivě poslouchají, podivují se, jak to všechno pěkně dovedou napsat lidé. Nejvíce se tulákům líbí Tolstojova povídka „Kde láska, tam i Bůh“. Dvakrát se musela číst, ani bolšové, vždycky oponující, nekřičeli. „Vždyť Tolstoj“ — pravili „naš svatý! Ať se čte.“ Tedy se

*) *Náboženská čítanka*. Sestavil pro děti církev československé V. Lemberk.

a) „Doufáte, bratři jáhnové, že máte v sobě dostatek schopnosti a duchovní vyspělosti i nadšení, abyste mohli podjati se závazků a úkolů kněží naší ČČS?“

(Odpověď zněla: „Doufáme, že ano.“)

b) „Jste ochotni a rozhodnutí šířit čest mravního řádu božího především vlastním svým životem čistým a příkladným?“

(Odpověď zněla: „S pomocí boží ochotni a rozhodnutí.“)

c) „Chcete vzít na sebe povinnost vyučovati nauce náboženské mládež i dospělé, konati veškeré kněžské úkony bohoslužebné a zejména také i vysluhovati večeri Páně a přísluhovati sňatkům manželským?“

(Tázání odpověděli: „To chceme s pomocí boží.“)

d) „Jste přesvědčeni, že základ naší náboženské a církevní činnosti, Písma sv., kriticky přijímaná a vykládaná v duchu Ježíše Krista, našich národních tradic náboženských obsahují ve shodě s ušlechtilými vymoženostmi současného vědění lidského s dostatek nauky potřebné k dosažení lidského cíle časného i věčného?“

(Odp.: „Tak jsme přesvědčeni.“)

e) „Slibujete církvi naší čsl. vážnou, opravdovou a nezištnou práci svou, služební ochotu, šetrnost a poslušnost řádu, jak v ČČS právoplatně jest a bude stanoven v příčině náboženské nauky, bohoslužeb i církevní kázně, která mezi dítkami božími podle slov velikého Amosa býti má a musí, a bez které by ani ČČS nemohla obstáti?“

Všichni odpověděli: „Tak slibujeme s pomocí boží.“

Po té zazpívali všichni svěcenci českobratrskou píseň: „Zavítej k nám, Duchu svatý.“ (Farského zpěvník č. 149.)

Po zpěvu modlil se bratr patriarcha vzkládaje s bratry světiteli na kandidáty pravici, načež následoval obřad symbolického odevzdání štol a kalicha po předchozím připomenutí: „Přijměte, bratři novokněží, štolu, tento odznak kněžské své pravomoci. Nechat ona je vám stálou upomínkou mravních závazků, jimiž zavazujete se službě bližních svých.“

„A zde, hle! kalich Páně, svatý odkaz předků našich, symbol života! Hospodin, Jenž pít dává veškerému tvorstvu z kalicha života jeho dobré i zlé, často utrpení ale též slávu a slast, On provázejž dílo své ve vás požehnáním svým, byste v slavném kalichu Páně každému vždy potěšlivou sílu přinášeli...“

Jda pak od jednoho ke druhému, podal každému nejprv štolu, přejímaje ji od spolusvětitele laika a vzkládaje na každého pravou ruku se slo-

četla po třetí. A tuláci pravili: „Jest tomu tak. I v podzemních děrách, na silnici a cestách lze dobré konat.“

„Jak by ne?“ zahovořil Matys. „Nejednou jdu krajem, pomohu zvířatům i lidem. A jak ne? Vidět nemohu, jak uštváný pes táhne přeplněný vůz — přitlačím a zvíře se oddechne. A hned je pěkně v duši. Vyschlými babkám nejednou náklad dříví odnesu až do chalupy a ještě se s hladovým o kraj chleba rozdělím. Dobro může člověk činit, a hlavně přijímat, v úvoze, v lese i na silnici.“ Jest Matys dobrý, jen toulky jsou jeho slabá stránka. Občas také tu a tam zapracuje, ale pojednou stezky zavábí, probudí se v srdci touha a Matys třeba od mšy knedlíků se vytratí a na cesty — na cesty...“

Debatují o knize, o jednotlivých případech uvažují a konec konců praví: „Je to kniha pro všechny. Poučí, potěší, dlouhou chvíli zažene. Pěkná kniha, dobrá pro křesťany, nevěrce i pohany.“

A zas touží Bláza po knize. Teplo poesie z ní vyvanulo, choroba zlobí, srdéčko má rozmary — číst chce Bláza v milé, liliemi vroubené čítance.

„Sestřičko, knihu mi vraťte, stýská se mi po ní.“

„No, počkej, Vrbina se s ní ještě těší. Víš. Vrbina, co má tu těžkou záduchu, čte v ní v noci, netáhá druhé ke kartám, při kterých zapomínal.

BESÍDKA

ABIGAIL HORÁKOVÁ:

Co dá dobrá kniha.

Obrázek z nemocnice. (Dokončení.)

Po blahostné snídani přemítá Bláza, zatočená v pokrývku, o povídkách. Jako se starými známými s nimi hovoří. Dívá se na oblohu, která vysokými okny do pokoje nahlíží a pojednou jí v duši harfy zazvučí... Kdo to? ... Kdo to? Aha! „Zahrají struny!“ Procházkovy „Zahrají struny“...

Pastýřům na horách a dětem v chýši andělé na okna tukají, zlatou báj o jeslích do snů jim dýší, na zvonky tiše cinkají.

Chvějí se, chvějí struny v duši a z nich zvučí Procházkova vánoční píseň. Vždyť Štědrý večer se blíží! Kde jej zažije Bláza? Doma či zde? Vzdech tlačí se na rty, ale poesie utěšuje Blázu. A když Karlíček, celíčkový obvázaný, dvouletý Karlíček s maskou na hrozně rozbolavěné tvářičce nespokojeně vrní, maminku volá a zlatého tátu, usadí se Bláza k němu. Nepovídá mu povídky, těm by Karlíček nerozuměl, vypravuje mu Pohádky Boženy Němcové, s jejímž krásným do-

vy: „Osvěcuj, posiluj a rozněcuj tě, bratře kněže, Bůh duchem svým svatým. Amen.“

Načež každému podal kalich přejatý od bratra spolusvětitele duchovního. Každý svěcenec uchopil oběma rukama kalich a hledě naň velebně zvedl jej do výše nad svou hlavu.

Tento okamžik byl nejposvátnější. Působil opravdu dojmem, jakoby každý náš duchovní viděl v kalichu symbol svého života, jež má povznést nade všecko smyslné a vzhlížeti jím k božím výšinám.

Po té přečetl br. patriarcha z první epištoly Petrovy kapitoly druhé v. 1—12 o všeobecném kněžství.

Pak pokračováno v liturgii.

Od obětování stanuli po obou stranách bratra patriarchy nejstarší novosvěcenci br. profesor Lát v levo a br. odborný učitel Růžička z Uherkého Brodu v pravo.

Po vánočním chvalo zpěvu zpívali všichni novosvěcenci píseň 68. „Velký Bože, my se Ti kláníme“ a po vzpomínkách za zemřelé, v nichž vzpomněl br. patriarcha všech známých a ještě více všech neznámých synů a dcer našeho národa, všichni povstáním a zpěvem uctili jich památku „Věčnou paměť“.

Přijímání nejprve přijímal chléb br. Lát a po něm Růžička a oba pili po té z kalicha. Po nich přijímali všichni noví duchovní; na konec patriarcha.

Bohoslužba ukončena byla husitským chorálem: „Kdož jste boží bojovníci“ a blahopřáním novosvěcencům od bratra patriarchy, světitele a všech jejich známých a neznámých mužů i žen.

IV.

Po bohoslužbě odebrali se všichni novosvěcenci do sakristie, kde jménem jich poděkoval br. profesor Lát procítěnou řečí br. patriarchovi za svěcení, vzpomněl útrap jeho, s přáním, aby Bůh dal mu tolik zdraví, by vedl duchovní do dob kmetských, a prosil ho, aby šetřil svého zdraví ve prospěch církve československé, která není jen dílem lidským, ale i božským. „Bůh všemohoucí požehnávej Ti v pracích Tvých i v pokoji Tvém, abys reformovanou národní církví naší husitskou a česko-bratrskou přiváděl nás k Bohu a byl nám dlouho živ!“ Tak končí přání.

Bratr patriarcha odpověděl: „Vše, co jsem trpěl, nebylo mučednictvím, ale prací pro veliké dílo naše. Dnes cítím upřímnou radost z tohoto díla ne pro sebe, ale pro náš národ. Také vás povolal Bůh. Vy dočkáte se, bratři, že pravda boží zvítězí.“ Bratr Růžička z Uherkého Brodu poděkoval bratru patriarchovi jménem novosvěcenců moravských: „Tys pomáhal nám ke světlu. Lec-

čitanka je krásně nahrazuje, nebudí druhých a nejsou mrzutosti. Brzo ti ji přinesu.“

Bláza se spokojuje. Myslí na Vrbinu, který už tolik neděl nespí. Čítanka jej uspokojuje. Zázračná čítanka. Jak se na ni těší! — Zas poesie bere Blázu na lodičku, nese ji ke květným břehům a vlnky v rytmu šepotají, verše zvučí Bláze v choré hrudi, ale spí krásně bez horeček a bolesti.

Ráno ještě si Bláza ani oči nepromnula a stojí před ní sestra Růža.

„Zde máš svou čítanku.“

„Četl v ní Vrbinu?“

„Do půlnoci. Ještě mi pravil, když jsem mu dávala pít: „Hezká, svatá kniha. Kde kdo měl by v ní čist, na celý život by mi stačila. Poklad pro chudého, pracovního člověka. Až žena přijde, řeknu jí, ať si ji koupí, s dětmi ať si v ní říká. Potěší je, poučí“ — a když jsem přišla po půlnoci —“

„Ještě četl, sestřičko?“

„Dočetl. Hlavu položenou na listech na vždy usnul.“

„Chudák!“ zalitoval dětský pokoj.“

„Chudáček malíčkový,“ zalitoval Karlíček. „Chudáček. Dají ho do truhličky — do hrobečku — dají?“

„Dají, Karlínku, dají.“

„A při kterém článku umřel, sestřičko, co četl naposled?“

cos se nás dotklo bolestně, a my laikové těžce isme to nesli; dnes jako duchovní slibujeme, že půjdeme za ideami našich rodáků Amose, Palackého a Masaryka. Toto požehnání bude nás provázeti a věříme, že Jéžíš Kristus dodá nám síly, abychom dfla našeho neopouštěli. Tebe prosíme, bratře patriarcho, abys lásku k Moravěnce zachoval i dále.“ Bratr Farský odpověděl: „Morava mnoho trpěla, ale Morava bude mnoho jásat.“

Přečteny byly telegramy, zejména br. biskupa Procházky, který přeje novosvěcencům „zdraví a trpělivost“ a br. inž. Karasa, předsedy nábož. obce brněnské.

Po této intimní slavnosti vyšli všichni novosvěcenci v rouchu bohoslužebném na schodiště chrámu mikulášského, kde byli s hlavními účastníky svého svěcení fotografováni.

Francie a Vatikán.

Jak známo prohlásil před časem nově nastoupivší francouzský ministerský předseda Herriot, že v jeho pracovním programu jest i zrušení francouzského velvyslanectví u papežského dvora. Nyni dochází k uskutečnění. Francouzský parlament se již otázkou zabývá... Sám Herriot velkou řečí hájil zájmy pokrokové Francie proti vatikánským intrikám. Jeho kritika papežské válečné politiky je zdrcující. Jak vypadala politika Benedikta XV. za války?

Všichni bychom se sklonili, pravil min. předseda, kdyby papežství, věrno svému vysokému poslání, bylo bývalo se povzneslo nad vravu válečnou a dalo proni knouti hlasu spravedlnosti. Papež Benedikt XV. však dával celou válku najevo své protifrancouzské a protidohodové smýšlení. Vatikán nikdy ani slovíčkem neodsoudil zvěrstva páchaná německými vojsky v Belgii, i když byli vražděni katoličtí kněží belgičtí. Papež Benedikt však neváhal vysloviti své „hluboké politování“ nad vstupem Ameriky do války a také prohlašoval, že americká intervence připravila mu „nesmírné zklamání“. „Z důvodů vysoké politiky papež mlčel a mám proto právo i já postaviti se na stanovisko politické.“ Ministerský předseda podrobně mluvil o chování papeže za války, o jeho úsilí, aby zabráněno bylo Italii postaviti se po bok Francii. Vytykal, že obnovení diplomatických styků s Vatikánem bylo provedeno na křehkém základě přes odpor velké části francouzského duchovenstva. Potom dovozoval, že Svatá Stolicе jest stále odpůrcem laické školy a že politika papežská po válce nijak se nepřičiňuje o zjednání všeobecného míru

„Počkej, věděla jsem — už nevím — knihu jsem rychle sklapla. Obrázek tam byl — hezký mužský v klobouku — podešlých vlasech — právě na něm měl položenou hlavu.“

Bláza hledá. Chce vědět, co četl naposled Vrbinu před cestou do jiných světů. Sestře Růže ani nenapadlo, co jako vítr chytlo malou Blázu. Bláza rozvírá knihu, listuje, do posledních stran letí a tam, tam — hlava s temným hustým vlasem — drahá hlava Karla Havlíčka, o němž nejednou doma vyprávěl tatínek. Ano, ano — zde ležela mrtvá hlava Vrbinova! I stopy slz na Macharových verších:

29. července 1856.

A kopím mohu mávat už jen kleče. V mých prsou číhá Smrt. Mí dnové sečtení. Já nepad životem. My byli trazení. Smrt poslali v mou hrud, a ta mě s pole vleče. Můj štít byl vždycky čist. A na svůj boj jsem hrd. Sám, všemi opuštěn, já zápolil jsem s Nocí. Můj duch je nezlomen. Však v prsa vtrhla Smrt, ten podlý žoldněř jich — a tu jsem nemohl zmoci.

Bláza tlumeně čte. Nechápe úplně, ale vycítuje, cit rozněcuje v její duši lampu a hořké sloky poznovu a poznovu čte. K srdci tiskne čítanku a dětským pokojem letí tichý vzdech.

na světě, nýbrž naopak, zvláště v koloniích jest přímo protichůdnou zájmům francouzským.

Ministerský předseda Herriot ke konci své řeči pravil: Velvyslanectví u Vatikánu nemělo úspěchu ani po stránce zahraniční ani po stránce vnitřní. Ale jde o rozhodnutí s hlediska vyššího. Jest třeba voliti mezi velvyslanectvím u Vatikánu s koncordátem a mezi svobodnou církví ve svobodném státě. A nejen to, jest třeba se rozhodnouti buď pro náš názor o moderním nezávislém státě, nebo pro ultramontanismus. Dnešní papežství vzdalo se své bývalé ideje universální monarchie. Dnešním jeho záměrem jest: býti rozhodím uvnitř států a mezi státy. Proti tomu však stojí naše laické zákony, podle kterých národ sám jest svrchovaným. Já pro svou osobu jsem již zvolil. Hájím zásadu, na které musí býti postaveny veškeré společnosti v budoucnosti: Rozluky mezi mocí světskou a duchovní a její nezávislost. —

Levice konec řeči Herriotovy živě schvalovala. Ministři tiskli svému předsedovi ruku.

Dle hlasů francouzského tisku o úspěchu Herriotovy řeči lze předpokládati, že sněmovna se vyslovi pro škrtnutí úvěru na zastoupení u Vatikánu...

Byl by to nesporný úspěch pokrokové politiky, úspěch, který by významem přesahoval i francouz. hranice. Pak by, doufejme, následovaly i státy jiné... Hlavně ty, které tak rády ku Francii vzhlížejí jako k učitelce... Nuže, měly by jednou opravdu pěkný vzor!

Kulturní dokument.

(Z Kunratic u Prahy.)

V naší obci je v poslední době rušno zásluhou — římského faráře p. J. Valáška. Týž podal zdejšímu obecnímu úřadu ke schválení hřbitovní řád.

Jakého rázu řád ten jest, vidno z těchto vět: Místa pro hrobky a rodinné hroby se přenechávají jenom (!) katolíkům a pochovávají do nich se smějí jen katolíci.

Popel ve krematoriích spálených ukládati na hřbitově se naprosto (!) nepřipouští.

Není dovoleno na hřbitov převážeti jinověrce (!) nebo příčetné sebevrahy.

Mrtvoly nekřtěnátek smí se pohřbívati jenom (!) na místa pro nekřtěnátku určená.

Farní úřad nepřipustí (!) nic proti katolickému rázu hřbitova nebo postará se o odstranění všeho, co ráz ten ruší.

Každý pomník má býti zdoben křížem (!) a nápisy nesmí nijak býti v rozporu s katolickým rázem hřbitova.

Jinověrcům na odděleném místě pochovaným dovoleno postaviti se svolením farního úřadu kříž neb pomník s nápisem, jenž nesmí obsahovati nic proti víře katolické (!). Při tom jest zakázán (!) všelijaký obřad a řečnění se strany nekatolické.

Řečnění na hřbitově laikům nebo duchovním nekatolickým není dovoleno (!). Povolení výjimečné (!) dává jenom farní úřad a to tak, že celá řeč předem se mu podá ku posouzení (!).

Na katolickém hřbitově může býti hrobníkem jenom katolík (!).

Správa hřbitova může prodloužení smlouvy o dalším přenechání místa na hrobku resp. hrob rodinný ze závažných důvodů odepřiti, na příklad: odpadla-li rodina, které hrobka neb rodinný hrob posud náležela, od katolické víry (!). Je-li rozhodnuto v neprospěch strany, má právo do šesti neděl po obdržení rozhodnutí vršek hrobky si vzít, rakve v ní zbylé s povolením úřadů exhumovati a na jiný hřbitov pohřbívati.

Řád — hodný 17. století — vyložen k nahlédnutí občanstvu, jež podalo proti němu námítky (i naše církev učinila podání). Věc předložena obecnímu zastupitelstvu, které řád neschválilo a vrátilo farnímu úřadu s připo-

mínkou, by nerušil svévolně klidu zdejšího občanstva...

Pokrokové korporace a spolky zdejší i libušské svolaly proti tomuto počínání římského faráře veřejnou protestní schůzi na den 1. ledna 1925, kde za veliké účasti občanů promluvil p. Dr. Vodák z Prahy o poměru kněží k národu českému za války, o „chudobě“ církevních prebendářů a o výše uvedených „křesťanských“ myšlenkách hřbitovního řádu. Schůzi předsedal br. T. Vlach z Libuše, jeho náměstkem byl p. Jos. Votýpka z Kunratic, zapisovatelem br. Jos. Vágner z Libuše. Po řeči referentově navržena br. V. Ratajem, jednatelem místního výboru ČČS resoluce, odmítající tyto troulalé pokusy o znovuzavedení středověkých řádů hřbitovních. Byla jednomyslně přijata. Proti nehlasoval nikdo, ani římsští katolíci, jichž bylo ve schůzi dost. V debatě poznamenal správně p. Votýpka, by všichni, kdo Římu nevěří, vyvodili důsledky a ne jenom na schůzi tleskali. Rataj.

Slovensko a rozluka.

Nedávno jsme četli v „Nár. Listech“ hlas pokrokového Slováka o poměrech na Slovensku. Projev obsahoval mnoho pravdy, byť — trpké... Rozluka se pisateli dnes jeví s ohledem na Slovensko na dlouho nemožnou... „A nedá se převést preto, lebo niet, kto by ju previedol. Áno, dnes niet, kto by ju previedol a tak sa zdá, že dlho nebude.“

Obtíže rozluky jím dokazované nejsou prý v tom, že by snad církev římskokatolická byla jí poškozena, ale v důvodech jiných, v motivech oportunně politických... P. šel: „Hned na začátku roku 1919 — nemýlím-li sa, bolo to 20. januára — mali slovenskí kňazovia, prišli zo všetkých krajov Slovenska, hojne navštívenú poradu v Žiline. Na porade boli aj dnešní predáci ľudovej strany, aj sám Hlinka, ktorý porade predsedal. Medzi iným, bol podaný aj návrh na rozluku, tým odôvodneným, že keď ho podá samé kňazstvo, bude dobroprajne prijatým, budú môcť byť požiadavky cirkevne formulované tak, aby sa z nich mohlo niečo radikálom aj spustiť. Rospradla sa široká debata, veľká väčšina prítomných bola za návrh a len predsedajúci Hlinka znemožnil jeho prijatie spôsobom veľmi poučným: že na rozluku sice rátať musíme, že cirkvi škodiť nebude (povedané bolo už behom debaty, že cirkevnému životu bude prospěšná), nebolo by ale oportunné, aby žiadosť o ňu vyšla z kňazstva. Stanovisko potom prítomní aj prijali.“

Samí knězia vtedy proti rozluce neboli, je tým už teda dokázane, že jej prekážka je nie v cirkvi, ani nie v učení cirkevnom, že syllabus Pia IX. pápeža, v ktorom sa rozluka odsuzuje, sa tak vážne neberie, aby čas jeden — druhý zub v ňom vylomit nemohol. Toto ovšem bolo hned po prevrate a od toho času sa takéto zásadné stanovisko kňazov zmeniť z dôvodov vecných nemohlo a keď sa predsa zmenilo, má svoju príčinu inde: v príčine politickej a nie v cirkevnej. Dnes ti kňazovia, ktorí v r. 1919 nepodali návrh na rozluku z dôvodov oportunných, sú proti nej z dôvodov politických — a to je horšie. Dôvod neoportunnosti by sa dal zmeniť, ale strach a vliv politický na slov. ľud, bojom proti rozluce v pol. strane držaný, sa tak ľahko premôcť nedá. V tom čase ľud ani tušenia nemal o tom, čo je to rozluka, dnes sa ale jej protivníci postarali už o to, aby ľud vedel, že rozluka znamená toľko, že kostoly budú obrátené na maštale, biografy, divadla, krčmi, že modlenie sa, bohoslužby budú zakázané. Dnes sa hodne hovorí o zpopularisovaní vedy, nuž niekto si to takto predstavuje. Keď teda nemožno hovoriť o prevedení rozluky, nemožno ani to povedať, že sa dnešný stav má podržať, na čom sa shodneme všetci, súhlasia aj klerikáli.

To čo dnes je, sa nemôže držať ani za provizórium, je len príčinou nepokojov na strane jednej ako druhej.

Lebo nemožno trpeť, aby čiastka Slovenska v cirkevnom ohľade patrila pod právomoc bisku-

pa maďarského, bydlieaceho mimo územia republiky; cirkevné školy a cirkevné učiteľstvo žiadajú čím skoršie vybavenie svojho pomeru ku štátu; vyučovanie náboženstva na školách štátnych, v prvom rade stredných, závisí dnes tu od rodičov, zase inde od profesorov, je tiež ponechané na vôľu žiactva; svätenie, či nesvätenie niektorých sviatkov je ani v štátnych podnikoch nie jednotne upravené; tu podporovanie cirkví: štát cirkvi podporuje, predsa sa stále na to nadáva; výchova kňazského dorastu, voľba vychovateľov atď. sú otázky, ktoré treba riešiť nie preto, aby boli vyriešené, ale preto, že zasahujú hlboko do verejného života a ohrožujú pokoj občanov.“

Br. Dra Farského:

Biblická čítanka

I. díl (Starý zákon) je vytištěna.

Pro úsporu poštovného čiňte soupisy a hromadně objednávejte.

Tím dostává se československé veřejnosti do rukou kniha toužebně očekávaná a náležitě potřebná, duchovním našim pak cená pomůcka pro vyučování náboženství na školách.

Cena velmi mírná Kč 10.—.

Objednávky přijímá

knihkupectví Tisk. a naklad. družstva ČČS, Praha II., Krakovská 7.

Úřední zprávy.

Schůze diecéšní rady východočeské konala se 20. ledna v Kolíně. Přítomní byli všichni členové mimo nemocného br. inspektora Kamenáře. Po zahájení přednesl br. biskup referát osobní, z něhož se vyjímá: V Jilemnici nastoupil místo pom. duch. br. A. Knap, ve Skutči br. Žďárský, br. Štukbauer v Hradci Král. ustanovuje se jako výpomocný duch. pro potřeby diecése, v Chrudimi hospituje br. Pušman, br. Velčovský z Jilového nastoupí místo katechety ve Vys. Mýtě, br. Konupčík z Jenišovic přejde do Uhřet. Čáslav není ještě obsazena, smlouva Rst v Jičíně s br. duchovním vzata se změnami na vědomí, taktéž vzat na vědomí přepis br. Lána z N. Bydžova, Chlumec n. Cidl. není obsazen. Mnohá místa žádají pomocné duchovní. Ve věci br. Svobody, býv. duchovního v Chrudimi zakročeno, taktéž v záležitosti br. Luga. Br. Snížek z Čáslavi nastoupil místo duch. správce v Olomouci. Br. Štukbauer zajede 8. února do Č. Třebové. Br. Branč přednesl referát z duch. správy: Revisi matrik v Litomyšli vykonal br. Rykrt. Br. Branč obsírně pojednává o novém způsobu podávání statistických dat a pak učiněna nutná usnesení. Rst v Jičíně se odpoví ve věci stavby a pohřbů písemně. — Přepis br. kat. Kopala ohledně zastoupení ČČS v Z. šk. r. postoupen UR. Téže postoupen návrh br. Salfického a Slechty na katechismus. Fin. referát br. Hudce a některá sdělení k tomu se vztahující vzaty na vědomí a učiněna v jednotlivých případech příslušná usnesení. — Organisační: Nově svěcení bohoslovci budou diecésím přiděleni dle klíče. Navrhovaný studijní fond celocírkevní při UR se schvaluje. Věstník naší diecése zůstává nadále samostatným listem a náklad jeho přejímá DR. — Z. spr. politickou schválen pro K. Horu br. Červený, pro Č. Dub br. Novotný, pro Bakov br. Blahout. Právo vésti matriky obdržela obec Upice a Litomyšl. — K určitému dotazu o placení náb. daně bylo rozhodnuto, že tuto příslušné Rst odváděti jest bezpodmínečnou povinností každého příslušníka za všech okolností. — Zprávy o schůzích duchovních v Turnově a Kolíně s připojenými návrhy vyslechnuty a učiněny podkladem dalšího jednání. Příští schůze duchovních budou se konati o velikonocích v Jaroměři a Něm. Bro-

dě. Konkurs na místo tajemníka bude vypsan po rozhodnutí o sídle diecése. — Sjezd učitelů ČČS bude se konati o prázdninách. — Do stálého sněmovního výboru deleguje se za br. Holuba br. Hůta. Sjezdu všech křesťanských církví ve Štokholmu zúčastní se také naše církev svými zástupci. Stavby: Z referátu br. inž. Petříčka vysvítá, že stavební subvence na rok 1924 je již rozdělena. Poděleny byly obce, které stavby mají hotovy nebo začaty. Některé obce zakoupily místa stavební, některé se připravují ke stavbě. Po delší debatě usnáší se DR, že bez vědomí jejího stavebního referenta a bez doporučení DR nesmí býti o přidělování subvencí rozhodováno UR. — Referát o poměru katechetů k duchovní správě a Rst bude projednán v příští schůzi. Projevenému přání o zastoupení katechetů v DR vyhověno tak, že br. Kopal jako zástupce katechetů bude do schůzí DR zván s hlasem poradním. Příští schůze 3. února v Pardubicích. — Hůta, zapisovatel.

Schůze diecéšní rady západočeské diecése konala se v Praze dne 24. ledna t. r. Omluveni dva bratři příseďáci, ostatní všichni přítomni. Za nepřítomného, jinak zaneprázdněného bratra biskupa schůzi řídil br. místopředseda v. ú. r. Gajdík. Přečten protokol poslední schůze a schválen. Pak probírána jednotlivá usnesení této schůze. Jednáno o záležitostech lounských a usneseno vyžádati si seznam dosavadních členů rady starších a výkaz schůzí a činnosti. Dle toho bude zařazen další postup. Návrh stanov pro „Studijní fond Dra Farského“, vypracovaný br. Dr. Hausmanem, předán Ústřední radě. Návrh účetnictví v nábož. obcích bude ještě probrán v užší komisi a v příští schůzi přednesen diecéšní radě. — Referát osobní přednáší br. farář Janeš. K jeho návrhu usneseno postarati se co možná nejdříve o duchovního pro Klatovy a zatím tamní záležitost uvést do pořádku. Bratr Vršek, farář v Karlíně, bude požádán, aby v úřadě setrval, dokud nebude zjednána náhrada a to jak v duchovní právé tak ve školách. Duchovní správce pro Karlín a Prahu VIII. mají býti úplně volni od každého jiného úřadu, aby se svým nábož. obcím mohli plně věnovati. Postupně má se tak státi i v ostatních nábož. obcích. Místnosti pro kancelář duch. správy mají odpovídat významu tohoto úřadu. Náboženské obci v Plzni dostane se druhého duchovního, jakmile sem dojde zpráva o rozdělení této obce. — Referát pokladní. Žádosti br. katechety A. Hradce o příspěvek za vyučování na reálce v Praze VI. se nevyhovuje s poukazem na remuneraci od náb. obce v Praze I.—VI. k témuž účelu poskytovanou. Žádost s. Špačkové se br. Tiskovému družstvu vrátí, protože zmíněné sestře byla již podpora udělena. Sestře A. Jandové, vdově po faráři v Praze I.—VI. uděluje se měsíční příspěvek 3.0 Kč. Návrh na rozdělení státní subvence za r. 1924 byl připraven zvláštní komisí, ale se schválením a výplatou dlužno sečkat do vyřízení protestu ostravské diecése. Náboženské obci v Lounech bude výplata zadržena, dokud tamní poměry nebudou urovnány. Příští schůze koná se v sobotu dne 7. února t. r. — Ant. Procházka, tajemník.

Organisační zprávy.

Náboženské obce, odbory a sdružení žádáme, aby vždy včas oznamovaly své akce (schůze, divadla, přednášky a pod.). Rádi bychom, aby tato rubrika byla co nejúplnějším obrazem naší práce. Rukopisy do pondělí večer.

* Ústřední legitimace církevní v úpravě velmi vkusné, elegantní a velmi trvanlivé, takže stačí na 6 let, zaslány budou veškerým radám starším na ukázkou v nejbližších dnech.

Úředníkům vysokoškolákům a středoškolákům gymnasistům! Československá církev přijme v nejbližší době větší počet mladších duchovních, svobodných i ženatých. Podle státních zákonů i církevní ústavy jest přípustno studijní dobu bohosloveckou zkrátiti z ohle-

du na jiná studia vykonaná nebo na jinou praxi. Blíže informace podá ochotně každá duchovní správa ČČS. Podrobnosti v kanceláři Ústřední rady, Praha-Vinohrady, Šmilovského 8.

Studentská kolej při „Husově sboru“ v Brně. Kr. Polí. Při stavbě tohoto našeho nového sboru, který bude prvním na celé střední a jihozápadní Moravě, bude zřízena i menší kolej pro ubytování našich chudých studentů, příslušníků ČČS z oblasti celé republiky, kteří v Brně studují a jsou sami na sebe odkázáni. Zřízena bude větší společná vzdušná ložnice, jednoduše, ale čistě vypravená, a studentům bude dána k dispozici i další místnost — knihovna — kde budou moci v naprostém klidu studovat — dále budou zařízeny i sprchy, takže v tomto směru naše studentstvo bude mít svůj vlastní příjemný a zdravý útulek, kterého doposud citelně postrádalo. Proto obrácíme se opět na br. rady starších všech náboženských obcí, s doporučením moravské diecézní rady, dále na bratry a sestry, jakož i na celou dobročinnou veřejnost, by nám k tomuto skutečně humanitnímu a tak potřebnému dílu, dle možnosti laskavě přispěli i sebemenšími dárky, sbírkami mezi našimi příslušníky atd. Dary přijímá „Městská spořitelna v Kr. Polí“ a tyto budou veřejně kvitovány. Díky naše věle předem.

Všem náboženským obcím Velké Prahy. V polovici února uspořádáme v Nár. divadle představení „Bílá Hora“ od Dr. A. Dvořáka ve prospěch studijního fondu Dr. Farského a pensijního fondu duchovenstva. Předprodej lístků u rad starších a duchovních správ ČČS ve Velké Praze.

Slavnostní večery na počest 75. výročí narozenin presidenta republiky T. G. Masaryka. Bude konáno pět slavnostních večerů s přednáškami, jež budou zahajovány pěveckými sbory. Slavnostní večery budou konány ve Smetanově síni Obecního domu města Prahy. Prvního večera 27. února účinkuje Pěvecký sbor „Smetana“ a přednáší doc. dr. Kozák na téma „Masaryk-filosof“. O druhém večeru 3. března účinkuje Pěvecký sbor „Typografia“ a přednáší říd. uč. K. Štěch na téma „Masaryk - vychovatel“. Při třetím večeru 6. března účinkuje „Pěvecké sdružení pražských učitelů“ a přednáší senátor dr. Fr. Veselý na téma „Masaryk - člověk“. 10. března koná se večer čtvrtý. Účinkuje Pěvecký sbor „Křížkovský“ a přednáší redaktor Alois Hajn na téma „Masaryk-politik“. 17. března, kdy koná se pátý večer, účinkuje Pěvecký sbor „Slavie“ budou přednášet: Jaroslav Papoušek, dr. Lev Sychrava a Vojta Beneš na téma: „Masaryk-osvoboditel“. — Vstupné, určené k hrazení nejnepříjemnějších nákladů, stanoveno na jednotlivé večery takto: 10 Kč (sedadla ložová), 6 Kč, 5 Kč, 4 Kč, 3 Kč a 1 Kč. Do předprodeje budou dány vstupenky na celý cyklus a cena jejich bude o 20% nižší nežli u pokladny. — Cyklus jest společnou prací Čs. obce legionářské, Čs. obce sokolské, Čs. o. učitelské. Ústřední rady Čs. církve, Dělnické Akademie, Kostnické jednoty, Sdružení pokrokové demokracie, Svazu DTJ., Svazu nár. osvobození, Svazu osvětového, Ústřední školy dělnické, Ústředního spolku Čs. profesorů, Volné Myšlenky Čs., Zemského ústř. spolku jednot učitelských v Čechách a Ženské národní rady.

Chrámový sbor pěvecký u sv. Mikuláše v Praze I. zahájil nový ročník svého působení a přijme několik bratří a sester, sborového zpěvu znalých, do svých řad. Jednou týdně bude vyučováno theorii a notám. Přihlášky u br. Gustava

Hašlera, řed. kůru, v neděli dopol. při bohoslužbách, neb v kanceláři farního úřadu ČČS v Praze I., Kostečná 6, od 9—12 hod.

Praha II. Bohoslužby konají se každou neděli o 9. hod. dopol. ve škole ve Vladislavově ul. (přednášková síň). Slouží br. Dr. Neumann. — **Biblické přednášky.** Dne 28. I. přednáší br. farář Zeman z Nuslí. Dne 4. II. přednáší br. Dr. Ed. Neumann. Přednášky konají se v Husově domě, Jungmannova tř. 15. Dne 8. II. pořádá místní výbor ČČS Praha II. přátelský večer v ČOB, Jeruzalémská ul., s bohatým programem za spolupůsobení vynikajících sil a hudebního kroužku. Lístky k dostání u sester a bratří neb v neděli ve škole ve Vladislavově ul. Zveme srdečně.

Z Charity ČČS na Vinohradech. Kursy kreslení stříhů a šití šatů konají se pravidelně ve středu a v sobotu odpoledne ve škole v Perunově ul. Blíže u sestry Neumannové v kursu.

Král. Vinohrady. Dne 6. února přednáší v přednáškové síni ve škole ve Slezské ulici (u Tržnice) br. učitel Piánský na téma: „Táboření na břehu moře a krásy jaderského moře.“ Přednášku doprovází 200 světelných obrazů. Začátek v 7 hod. Vzhledem k velikému zájmu o tuto přednášku je nutno včas si zajistit místo, poněvadž přednášková síň pojme jen 280—300 lidí.

Náboženská obec Praha I.—VI. koná řádnou valnou hromadu ve čtvrtek dne 12. února t. r. o 19. (7.) hod. večerní v místnostech pražského Hlaholu.

Dramatická a pěvecká družina „Karel Havlíček Borovský“ koná dne 1. února 1925 valnou schůzi o 7. hod. več. ve spolkové místnosti „U sokola“, Komenského ul. 19.

Ústřední radě došla stížnost, že na Bydžovsku obcházel v létě r. 1924 členy naší církve cestující vydávající se za důvěrníka Tiskového družstva ČČS, který vybíral Kč 15.— hotově, co subskripci na trojdielný zarámovaný obraz (Mistr J. Hus, Boží požehnání a J. A. Komenský); doplatek Kč 10.— měl býti splacen při obdržení obrazu. Od té doby se však agent neukázal a bratři marně čekají na obraz. Ústřední rada znovu před podobnými podvodníky varuje a připomíná, že nikdy nikomu k podobné akci svolením nedala.

Náboženský výbor ČČS na Vyšehradě bude konati ve čtvrtek 29. ledna v restauraci bra Sendlara „U Šilinků“ Na Slupi, přesně v sedm a půl hodině večer, členskou schůzi veškerých příslušníků v obvodu tomto bydlících. Na pořadu nalézá se zprávy funkcionářů za uplynulý rok.

Z Hradce Králové. Pátého výročí založení naší církve bude v naší obci vzpomenuo dne 1. února t. r. v 8 hod. večer v „Živnostensko-členářské Jednotě“ slavnostní akademii, při níž uvolili se účinkovati: p. prof. Polman, sestry Jančová a Hübschová — známé to síly z hudebních zdejších produkcí — a bři: Hendrych, Huňáček, Ressler. Bratři, sestry, přijďte s námi oslavit památku vzniku ČČS.

Z Brna. Dle usnesení rady starších ČČS v Brně koná se v neděli 1. února t. r. o 10. hod. dopol. v lyceu na Husově tř. farní rada. Téhož dne o 2. hod. odpoledne v lyceu valná schůze všech upisovatelů podílů na Husův dům v Brně. V neděli dne 8. února t. r. o 14. hod. koná se ve velké dvoraně Besedního domu v Brně valné shromáždění náboženské obce brněnské. Legitimace členské předložiti. Ku všem těmto shromážděním zveme bratrské rady starších a žádáme též, aby všichni naši bratři a sestry se včas dostavili.

Kr. Pole u Brna. Na oslavu pátého výročí založení ČČS pořádá naše náboženská obec slavnostní pěvecko-hudební akademii, a sice dne 21. února t. r. v sobotu v sále Besedního domu v Kr. Polí. Začátek o půl 20. hodině večerní. Program večera obstará vlastní pěvecký odbor za řízení br. sbormistra uč. Březiny a smyčcové kvarteto za řízení dirigenta br. odb. učitele Skelnáře. Slavnostní proslov „O vzniku a vývoji církve čsl.“ promluví br. profesor Haňávka, čsl.

duchovní v Brně. Výbor prosí o účast i náboženské obce okolní.

Z Plzně. (Dětské divadlo.) V neděli, dne 1. února opakuje se na velmi četná projevená přání dětská hra „Divotvorná skříňka“, jejíž provedení díky pečlivému a obětavému nastudování sestry Blacké došlo zaslouženě nadšeného přijetí. Malí naši umělci hrají opět v YMCA. Začátek přesně o 2. hod. odpo. Hosté srdečně vítáni.

K 75. narozeninám presidenta Masaryka. Dne 7. března t. r. slaviti bude pres. Masaryk 75. narozeniny. Národ bude si přát vyslechnouti výklad a přednášku o něm, o jeho názorech a o jeho životním díle. Za tím účelem pořádá Svaz Národního osvobození, ve kterém zastoupena jest i ČČS, řečnický seminář pro ty, kdož hodlají k oslavě přispěti přednáškami ve svém okolí. Seminář konati se bude od soboty 14. února 4 hod. odpoledne do 15. února (neděle) odpoledne v Praze v technice. Přednášejí: Dr. Kozák, řed. Štech, Dr. Veselý, řed. Al. Hain, řed. Dr. Sychrava, řed. Papoušek a z. insp. V. Beneš. Jest velmi žádoucí, aby co nejvíce inteligentních bratří řečníků ČČS se do semináře přihlásilo, a to nejdříve do 31. t. m. prostřednictvím místní rady starších Ústřední radě, Praha-Vinohrady, Šmilovského 8. O nocleh bude postaráno.

Slavnostnost i obřadnost.

„Viděl-li někdo tu pečlivost, slavnostnost i obřadnost, s níž Slovák si světi svátek...“

„Lid. Listy“, 20. XII. 1924.

Podle zprávy „Pozoru“ vydal bratislavský župan dr. Bella zákaz prodeje alkoholických nápojů v celé bratislavské župě, platící v neděli od půlnoci do 3. hodiny odpolední, z toho důvodu, že lidé jdoucí z bohoslužeb, hrnou se rovnou do hospod a kořalen a oddávají se obžerství.

Br. Dra FARSKÉHO ZPĚVNÍK

v celoplátěné vazbě (bez not) Kč 6.—
v celokožené „ (červené) „ 18.—

Objednejte v knihkupectví Tisk. a naklad.
družstva ČČS, Praha II., Krakovská 7.

Poznámka: Příručka pro duchovní za Kč 30.—,
expeduje diecézní rada, Vinohrady.

Naše hnutí.

Vzpomínková schůze duchovenstva církve československé konala se ve čtvrtek 8. ledna 1925 odpoledne o 2. hodině v pobočném sále smíchovského Národního domu na paměť schůze, tamtéž konané ve čtvrtek 8. ledna 1920, na které usneseno prohlásiti církev československou. Zúčastnili se jí duchovní z Čech, Moravy i Slezska. Zahájil ji br. patriarcha vzpomínkou na 8. leden 1920, kdy byl také čtvrtek, ošklivý den, plný mlhy. Nejkrásnějším oslavením tohoto dne po pěti letech bylo vysvěcení 18 nových duchovních. I časopisy, které nám nepřály, píší o nás dnes s uznáním. Nepracovali jsme nadarmo: hlásí se noví věřící, pracují obětavě a nezištně, a hodně pracují. Pracuje se v duchu církevního sněmu na ideovém vybudování církve i na její organizaci. Krise v církvi je šťastně překonána a církvi otevírá se nové pole působnosti. Po zahajovacím proslovu zvoleno bylo předsednictvo: Farský předsedou, bratři gen. náměstek Procházka a biskup Procházka místopředsedy. Schůze zabývala se pak jednak aktuálními dojmy a poznatky, jichž nabyto při nově zavedeném způsobu svcení

Členské legitimace dosud v oběhu jsoucí vyprodáváme 1000 kusů za Kč 30.—. Družstvo ČČS.

a zřizování duchovenstva, jednak věnována pozornost některým problémům stavovským, k čemuž zejména b. Procházka z Turnova přispěl sdělením některých cenných vymožeností a opatření, učiněných diecézí východočeskou. — Ostatek času věnován přátelským vzpomínkám účastníků schůze 8. ledna 1920.

Sesterské sdružení při radě starších ČČS na Smíchově uspořádalo dne 21. prosince 1924 v kapli naší vánoční nadílku a sice poslední před svým rozejitím se a utvořením odboru sociální péče. Po proslovu sestry předsedkyně poděleno bylo 102 dítek obuví úhrnem 102 páry 1 dítko celým oblekem, 80 dítek vánočkami a říky a různými potřebnými dárky (brašny, počítadla, klobouky, rukavice, punčochy a j.). Mimo to 32 potřebným stařečkům a stařenkám rozdáno celkem 830 Kč. Úhrnný náklad na nadílku činil 6000 Kč 10 hal.

Sociální péče ČČS pro Prahu I. a II. Nově zřízená Sociální péče ČČS pro Prahu I. a II. zahájila svoji činnost uspořádáním Vánoční nadílky ve svém obvodu. Ač mohla pro různé překážky počínati se sbíráním milodarů teprve před samými Vánocemi, kdy obětavost našich dobrodinců již jinými byla vyčerpána, přece podařilo se jí sebrati obnos 4441 Kč 45 h pro naše chudé. Akci sbírkovou vzaly na sebe horlivé sestry. (Podrobné kvitování, zasláné redakci, nemožno uveřejniti pro omezené místo. Budiž laskavě prominuto.)

Statistika náb. obce církve českoslov. v Č. Budějovicích za rok 1924: Narodeno 336, zemřelo 160, sňatků bylo 153, přistoupilo 1118, vystoupilo 115. — Celkový přírůstek 1179. — Z přistoupivších bylo 992 z církve řím.-katol., 8 z církve českokatolické, 114 z bez vyznání a 4 z pravoslavné. — Z vystoupilých vrátilo se 65 do církve řím.-katol., 1 k čes. bratřím, 49 zůstalo bez vyznání.

Pohyb obyvatelstva v náboženské obci ČČS v Pardubicích za rok 1924: Přistoupilo 805 členů vystoupilo 15, pokřtěno bylo 226 dítek, oddáno 88 párů snoubenců a zemřelo 91 příslušníků. Sbor daroval br. Beneš 200 Kč, nejmenovaný 100 Kč, br. Korbel 25 Kč, sestra Jelínková 20 Kč, s. Virtová 4 Kč. Při Mikulášské zábavě vybráno bylo 132 Kč, o vánoční nadílce 400 Kč 60 h. Při bohoslužbách v Pardubicích vybráno o půlnoční 22 Kč 80 h., 25. prosince 264 Kč, 26. prosince 164 Kč, 1. ledna 168 Kč, v Čivčích 100 Kč, v Dašicích 112 Kč, v Hostovicích 52 Kč 60 h, v Rosicích 70 Kč, ve Svítkově 244 Kč 40 h, v Sezemicích 65 Kč 50 h, a od hostů „v k.“ 25 Kč. — Na oslavu pětiletého založení ČČS uspořádala rada starších 8. ledna v hotelu Veselka slavnostní večer. Hudba kapela Slejšky a mohutný zpěv inž. Votkeho, kterého na piano doprovázel profesor hudební školy p. Císař byl krásným doprovodem přednášky našeho bratra faráře Rykrta, který znovu nám připomenul radostné začátky naší národní církve. Poprvé představila se nám manželka druhého našeho duchovního, s. Jakubcová, osvědčená pracovníkyně naší milé církve. Její proslov nadchl naplněný sál. Při stálých přístupech k naší církvi jdeme klidně vstříc novému pětiletí.

Z Vamberka. Dramat. odbor ČČS vykazuje za minulý pracovní rok celkem 8 divadelních představení (5 dramat, 3 veselohry). Mimo toho o svátých velikonočních uspořádal zahradní koncert. Dne 24. srpna se s odcházejícím br. duchovním Jakubcem rozloučil zdařilou akademií. Nový duchovní br. Luger navštívil s dětmi výpravnou pohádku „Hastrman“ (hrána dvakráte). Kromě toho uspořádány byly ještě dva společenské večery. (Rozsáhlou zprávu musela redakce upravit na tento stručný výčet; br. dopisovatel nechť promine.)

Zemská konference rad starších na Moravě konala se 18. ledna 1925 v Přerově, aby vyslechla zprávu o stavu českoslov. církve vůbec, na Moravě obzvláště, a projednala důležité otázky organizační, školské, kulturně sociální a propagační. Schůze byla obelána všemi radami mimo Hrotovice, které se včas omluvily. Ideový referát, nábožensky velmi založený, přednesl br.

prof. Spisar, jehož vývody byly přijaty s velkým souhlasem. Živá rozprava se rozpředla při referátu jednatele diec. rady br. ředitele K. Sedláčka, který snesl velmi bohatý a zajímavý materiál ze života moravské větve ČČS od 1. září 1924 až po 18. leden 1925. Četní zástupci vnesli do debaty mnoho cenných námětů, jichž diecéšní rada s prospěchem také použije. Finanční referát přednesl br. prof. Háva, pokladník diecéšní rady. Hlavní váhu kladl na řádné hospodaření obcí v mezích schváleného rozpočtu, který má býti sestaven tak, aby náboženská obec byla soběstačná. I v tomto oboru vyšly z řad zástupců náměty, jak získati značný příjem pro církevní účely, a diecéšní rada pověřena úkolem v tomto směru vypracovati jednotné směrnice. Ze schůze vyšla jednohlasná výzva k diecéšní radě, aby v nejbližším čase bylo obsazeno řádným způsobem místo moravského biskupa a zároveň, aby se zároveň konaly přípravy k vytvoření druhé moravské diecése se sídlem v Brně tak, aby proti římské tvrzi byla také naše tvrť. Schůzi zahájil br. Dr. R. Stejskal, který pak vykonal pro místní náboženskou obec bohoslužbu dle ritu br. Dr. Farského. Mezi tím konferenci řídil I. místopředseda diecéšní rady br. Dr. Šnajdr z Brna.

Z Brna. V neděli dne 18. t. m. měl náš druhý novozřízený duchovní v Brně br. Boh. Kaván bohoslužbu opět při úplně navštíveném Besedním domě. Promluvu měl na téma: „Tak svět světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré.“ Po bohoslužbách byl uvítán členem rady starších. Na uvítání toto odpověděl opět br. Kaván.

Divadelním ochotníkům!

Doporučujeme

Divadelní knižnici „Českého Zápasu“

Sv. 1. V. Lemberk: **Pro víru.**

Historická hra o čtyřech dějstvích.
Cena Kč 4.—, pošt. Kč 4:20.

Sv. 2. V. Lemberk: **Tomáš Svoboda.**

Historická hra ve třech dějstvích.
Cena Kč 6:70, pošt. Kč 6:90.

Sv. 3. Jan Beran: **Za roboty.**

Obraz z doby pobělohorské ve třech dějstvích.
Cena Kč 5:70, pošt. Kč 6:90.

Sv. 4. V. Lemberk: **Vánoční scéna.**

Cena Kč 2.—, poštou (předem) Kč 2:10.

Sv. 5. Jan Beran: **Pro kalich Páně.**
(Za Krčín — Jaroměř.)

Obraz z doby husitské v pěti dějstvích.
Cena Kč 6:70, pošt. Kč 6:90.

Hraje se v pražské „Uranii“.

Sv. 6. — Abigail Horáková.

PRSTÝNEK.

Lidová hra z 18. století o 3 dějstvích.

Hra z dob temna, počtělá cenou Tylovou.

Cena Kč 6:70 poštou (předem Kč 6:90).

Ceny mimo 2% daň z obrátu.

Žádejte složenku na zaslání částky předem!
Dobírkou se zdražuje!

Knihkupectví Tisk. a naklad. družstva ČČS

Praha II., Krakovská ulice 7.

Různé zprávy.

* **Otázka přidělu kostelů v jarním zasedání sněmovním?** Podle zpráv denního tisku má býti do programu jarního zasedání Nár. Shromáždění pojat i zákon o přidělu kostelů a zveřejnění hřbitovů. Min. Šrámek to nepopírá, jak mylně zpravují některé listy; naopak vyvrací pouze domněnku, jakoby se byla zavázala lidová strana jednati o spoluzívení kostelů. Nemá jíti o nějaké spoluzívení, o čemž prý strana nikdy nikoho nenechávala v pochybnostech, nýbrž „jen o užívání, které v přesně vytyčených případech mohla by strana tolerovati (připustiti). Církvi československé zů-

stane lhotejno, bude-li uzákoněno „užívání“ nebo „spoluzívení“. Církev českoslov. jest ochotna přistoupiti na spoluzívení s církví římskou. Církev římská ovšem ví, že by spoluzívení kostelů na obojí bohoslužby ji učinilo v národě na děle nemožnou z toho prostého důvodu, že by lidé na římské bohoslužby nechodili. Proto tedy „jen užívání“, to jest úplný a výhradní přiděl jistých kostelů do užívání církve československé, případně jiné církve nekatolické. Bude tedy záležeti na tom, které objekty Národní shromáždění uvolní církvim nekatolickým. Nebude-li zákon vyhovovati daným poměrům, budou boje o žádoucí vyřešení této otázky pokračovati. Bude-li zákon umožňovati klidný vývoj cestou jaksi automatickou, bude tím rozřešena jedna z nejožehavějších otázek problému rozlukového na všecku budoucnost. S církví československou dosud nebylo o věci jednáno, což je pro nynější vládu velmi příznačné. Koalice značí v této věci 4:1 t. j. čtyři strany pokrokové s hlediskem národních zájmů proti straně lidové se zájmy římské vlády. Lidová strana cílevědomá a opírající se o církev římskou, a proti ní skupina stran, z nichž některá nemá ani jednoho člověka, který by se vyznal v základních pojmech a podkladech otázky; za to však je mezi nimi dosti lidí, kteří v tajnosti pracují pro zájmy římské. Bojme se, že se tu budou měřiti síly nerovné, a že převaha znalosti věci nebude na straně zájmů národa a státu.

Válečné zbrojení ve vzduchu. Příští generace se má nač těšiti. Naše nikoliv jen díky tomu, že svět je finančně válkou tak vyčerpán, že nelze se nyní odvážiti hned tak nové vojny. Ta bude vedena ve vzduchu... „Právo Lidu“ nedávno přineslo kus statistiky, z níž uvádíme, že Francie má 1562 letadla rozdělená ve 174 eskadry se 38.000 personálu, Spojené Státy mají 630 letadel, 48 eskadry a 15.000 personálu, Anglie 408 letadel, 34 eskadry a 29.000 personálu, Itálie 370 letadel, 37 eskadry a 8000 personálu, Japonsko 330 letadel, 33 eskadry a 5000 personálu. — Sovětské Rusko má přes 400 moderních letadel. Japonsko zvyšuje svůj rozpočet na vojenské letectví o úžasně sumy každý rok... A což technika leteckých bomb! Už dnes víme, že jsou: zápalné, plynové, kouřové nebo bourací... každý druh nese tisíc smrtí a desetitisíce neštěstí... A tak se zdá, že co mírová konference a Svaz národů těžce tvoří svou teorii míru, roste zatím úděsná praxe víc než hrozivě... Alba.

Mučedníkem vědy nutno nazvati hrdinného učence, francouzského profesora Bergonié, který nedávno podlehl v Bordeaux hroznému utrpení, jež si přivodil svými studiemi a pokusy o účincích radia na léčení rakoviny. Nejprve přišel o pravou ruku, pak o část levé ruky a posléze shledal, že i vnitřní jeho ústrojí zasaženo je neodvratně zkázou následkem zhoubného vlivu Roentgenových paprsků. Než přes to neustal prof. Bergonié ve svých pokusech, ač věděl, že je ztracen. Když již upoután byl trvale na lůžko, povolával denně k sobě své žáky a sděloval jim svoje poznatky o postupu vlastní své choroby. Nedlouho před smrtí byl tento slavný badatel, který stal se vědomě obětí vědy, vyznamenán velkokřížem čestné legie. Zaslouhuje naší největší úcty.

* **Poodhrnutá záclonka?** „Samostatnost“, týdeník red. a poslance strany Nár. dem. Ant. Hajna, uveřejňuje výkaz sbírky na ruský protibolševický fond velkoknížete Nikolaje Nikolajeviče. Mezi dárce jsou jmenováni také srbský biskup Dositej, senátní předseda Dr. F. Vacek, Fr. Jarolímek z Prahy-Libně a j. My máme za to, že by byla carská rodina se všemi velkoknížaty mohla dávno zachrániti Rusko, kdyby byla dovedla a chtěla, a že Romanovci nashromáždili pokladů opravdu báječných za 300 let svého pan-

ství nad Ruskem více, než co by bylo stačilo k tomu, aby národ ruský nebyl musil propadnouti bolševictví. Tahle sbírka je rozhodně už pozdní a nevkusná. Velkoknížata národu ruskému nepomohla a nepomohou. Zajímavé jsou však pro nás osoby jmenovaných dárců. Se všemi měla ČCS co činiti jako s vynikajícími činovníky tak zvané pravoslavné orientace v ČCS. Pan Jarolímek, hostinský v Libni pomáhal statně ničit tamní náboženskou obec ČCS až do 1923 a pan Dr. Vacek s chotí v Praze-Bubenči exponoval se velice pro pravoslaví, až to budilo pozornost a podiv — a ještě nedávno podal diecéšní radě ČCS v Olomouci upomínku na zaplacení 75.000 Kč, které prý tam byl „půjčil“ b. Dositej v roce 1921. Znajíce však jmenované, nedivíme se.

Proč nutno čísti „Č. Zápas“. Rada st. v Kroměříži píše redakci: „U nás dali jsme zatknouti jistého Boh. Kopeckého, který v Čechách a na Moravě nabízel členstvu ČCS různé obrazy a vybíral na ně zálohy po 10 Kč. Obrazy však nedal. Tak poškodil naše členstvo o obnos přes 2000 Kč. Nejvíce poškozených, podle seznamu, který je na zdejší policejnímu úřadě, jest v Kojetíně. Adresy našich příslušníků zjednával si u našich funkcionářů a důvěrníků. Oznamte to laskavě v časopise a upozorněte opět členstvo, aby v podobných případech bylo opatrnější. Při zatčení měl Kopecký, který pochází z Pelhřimova, jen 40 Kč, takže poškození nedostanou náhrady.“ — Rádi výzvě vyhovujeme, ale bojíme se, že i přístě nějaký Kopecký bude mít v leckteré naší obci hojnou žeň... Proč? Poněvadž tam neodebírají naši lidé náš „Č. Zápas“ a tím varování vyzní zasa na prázdno.

*** Přelétel ho automobil.** Redaktor a spisovatel K. Pelant utrpěl od automobilu na ulici v Karlíně úraz, na který zemřel. Je škoda života a zejména tak plodného, jako byl Pelantův. Byl smýšlením volný myslitel, z Ameriky se vrátil s křesťanskou církví unitářské, které vydal knižně pod názvem „Věřím“. Nehoda nutí k přemýšlení o odpomoci neštěstím automobilovým. Neboť automobil stává se u nás velmi uživanou smrtelnou zbraní. My máme za to, že nikdo nesmí žádného chodce na ulici nebo na silnici zabíjeti — ani obuškem ani revolverem, ani nožem, ani automobilem. Ale vyhýbáme-li se chodcům a koním, učme se vyhýbat také automobilům. Dovoleno-li je automobilům jezdit po ulicích a silnicích, musí jim být dovoleno jezdit rychle. Ale dovolujeme-li jim to, musíme se učit přiměřeně rychle se jim vyhýbat. A nesmíme dovolovati jim jezdit rychleji, než se umíme jim vyhýbat. Až se tomu naučíme, budou moci svou rychlost zvýšiti. Proto hodlají v Praze přerýchlé šoféry zavírat.

*** Nechtějí mít správný kalendář.** Ve východním Polsku jako leckde jinde po světě pravoslavným obyvatelstvem nese těžce, že kalendář až dosud juliánský, s chybou 13 dní, o které je v něm počítání opožděno, má být nahrazen gregoriánským. V Lucku, v Rovně, Vladiměři a j. došlo k veřejným demonstracím proto — ukázka, jak je i v náboženském životě potřeba dbáti správných a ušlechtilých vymožeností lidského vědění. Jedna zaostalost rodí druhou.

*** Spojení Říma s pravoslávím?** Řím se těšil, že se mu podaří zmocniti se ruských pravoslavných národů v nynější době jejich bezmocnosti. K tomu cíli propaguje svou „uniatskou“ církev, pořádá uniatské jezuitské sjezdy velehradské a j. Zatím ponechává uniatským kněžím právo se žemít a sloužit staroslovansky. Ale oboje hodlá podle možnosti zrušit. Nyní docházejí zprávy, že Ukrajinci ve východní Haliči, věrou uniati, bouří se proti vatikánské vládě, ačkoliv, a nejspíš právě proto, že — vláda polská podporuje snahy římské.

„Jaké štěstí pro vás, že jste katolickými křesťany,“ volal oheď v insertní části (č. 8329) „Pražský Večerník“ a odůvodněno to bylo takto: „Při řádném konání svých povinností, přijímáním sv. svátostí a v pevné víře, spo-

jené s vroucí láskou k Bohu, máte nároky na věčnou blaženost v nebi. Jste prosti pohanského otroctví: Máte zlatou svobodu. Jaké to štěstí! V horké Africe je mnoho nešťastných, kteří sténají ve jhu otroctví a ve tmě pohanství jsou připraveni o krásnou naději na šťastnou věčnost. Naši obětaví katol. misijníci chtějí zachránit tyto duše, ale potřebují k tomu peněz, aby vykoupili tyto ubohé otroky a pokřtili je.“ — A jádro pudla? Tady: „Na poděkování Božskému Srdci za neměrnou lásku darujte nějaký peněžitý obnos. Svě milé dárky pošlete adm. t. l. nebo na Odbočku Družiny sv. Petra Klavera pro africké missie v Kaménici nad Lipou.“ — Inu, lidé se žijí všelijak!

Přímý doklad o nepřátelské politice Říma vůči našemu státu. Církevní kanony praví: „Stane-li se případ, že část církevní organizace následkem změny hranic odtrhne se od dosavadní organizace, anebo když se hranice zemí následkem utvoření nových států uzavrou, tak tehdy má svatá Stolicе jmenovati na odtrhnutá území apoštolské administrátory.“ Tento případ stal se na Slovensku 28. října 1918, když více než tři čtvrtiny ostříhomské diecése odtrhlo se od Ostříhomu. Území toto bylo obsazeno již během následujících dvou měsíců československým vojskem a úřady a dostalo se pod suverenitu československého státu. V červnu 1920 bylo mírovou smlouvou trianonskou mezinárodně-právně přiručeno Československu a smlouva tato v dubnu 1921 nastativším ratifikováním spojeneckých velmocí vešla v platnost a krátce na to byla ratifikována také státem maďarským. Přece uplynuly celé roky, aniž by římská kurie podle církevních pravidel jmenovala apoštolského administrátora. Ponechala volné pole anarchii v církevně-právních a církevně-správních otázkách v této velké části Slovenska a ponechala volné pole vměšování se ostříhomského arcibiskupa Czernocha, o jehož krajině nepřátelském stanovisku vůči našemu státu Řím měl nad každou pochybnost známost, do církevní správy na Slovensku. Nemůže zde obstáti výmluva, že toto omeškání zaviněno bylo jednáním s naší vládou o osobě administrátora, a sice proto ne, jelikož již samo toto jednání zahájeno ze strany Říma až po uplynutí půl třetího roku, a pak proto ne, že konec konců právě oním jmenováním římská kurie dokázala, že stanovisko československé vlády, pokud se týče osoby administrátora, jest již naprosto lhostejným. Povážíme-li, že Řím slovinského biskupa Karlimuse ihned zbavil biskupství, jakmile Italové, třeba jenom dočasně okupovali slovinské území, povážíme-li, že ve Řece, obsazené d'Annunziem, římská kurie ihned jmenovala italského apoštolského administrátora, povážíme-li, že v Alsasku, Francouzi osvobozeném, ihned zastavila právomoc německých biskupů, jako — již dávňji — odstranila z Filipinských ostrovů španělské biskupy a jmenovala americké (třeba neměla konkordát s Amerikou), jakmile území toto obsadilo vojsko Spojených států — jeví se býti jednání Vatikánu vůči Československu v této věci aktem rozhodně nepřátelským. Škodlivost takového jednání pro zájmy našeho státu musela býti známa Římu. — (J. Hrušovský v „Č. Slově“.)

„Národní Listy“ a ČCS. Dne 25. ledna v neděli přinesly „Národní Listy“ článek br. prof. Kalouse „K pětiletému jubileu ČCS“, kde v půldruhém sloupci jsou přehledně zachyceny naše vývojové etapy, oceněn význam letošních slavností ze 6. a 8. ledna a stanoven poměr naší ČCS ke straně nár. demokratické. Článek jistě vykoná své dobré poslání.

Největší kulturní bolest Polska. Nedávno byla uveřejněna oficiální statistika o dnešním stavu polského školství, jakož i o počtu dětí, pravidelně navštěvujících vyučování. Statisticky bylo zjištěno, že dětí, které jsou povinny školní návštěvou, počíná se v Polsku 5.430.000. Školy však navštěvovalo roku 1924 pouze 3.395.000. Připočte-li se k tomu necelých 50.000 žáků škol

středních, kteří před čtrnáctým rokem nenavštěvují již obecných škol, dojdeme k závěru, že počet dětí, navštěvujících ve školním věku vyučování, dosahuje 3.445.000. Zbývající 2 miliony dětí, školní návštěvou povinných, jsou prozatím vyloučeny z pravidelného školního vyučování. Také na středních školách nejsou normální poměry: nižší třídy jsou přeplněny, vyšší jsou poloprázdné. Převážná část studentstva v nižších třídách propadne a nemůže pokračovati ve studiu. Také stav učitelského sboru je velmi špatný. Na obecných školách 42 proc. učitelů patří do kategorie nekvalifikovaných sil, kterým se nedostává jakéhokoliv odborného vzdělání. Nejhuře je na východě, kde je situace ve srovnání s celým Polskem ještě ubožejší. „Kurjer Polski“, který kritisoval tuto statistiku, zakončil svou úvahu slovy: „Hrůza jde z těchto čísel...“ — Ano — a v uvážení, že Polsko je valnou většinou římsko-katolické ide hrůza i z tohoto nového důkazu, že nekatolické země (Španělsko a j.) jsou vždy nejzanebanější...

Nová odzbrojovací konference ve Washingtonu? Pozměňovací návrh ku předloze o loďstvu, který byl přijat senátem, vyzývá presidenta Coolidgea, aby pozval vlády, se kterými Spojené Státy udržují diplomatické styky, na konferenci, jež má býti konána ve Washingtonu, a má jednati o omezení pozemského i námořního zbrojení.

V Bavorsku slibují Vatikánu věrnost a nejvroucnější lásku. Dne 24. ledna došlo v Mnichově v ministerstvu zahraničních věcí za přítomnosti všech ministrů k slavnostní výměně dokumentů, týkajících se nového konkordátu mezi bavorským ministerským předsedou Dr. Heldem a apoštolským nunciem Pacellim. Ministerský předseda Held zdůraznil ve své řeči důležitost, kterou má tato smlouva pro náboženský život bavorských katolíků. Při této příležitosti zaslán byl ministerským předsedou papeži Piu XI. telegram, v němž pravil: „Sděluji Vaší Svatosti nejoddanější, že Jeho Eminence nuncius Pacelli vyměnil právě s mnou za přítomnosti státních ministrů ratifikační dokumenty. Obnovuji Vaší Svatosti v tomto historickém okamžiku slib nezměnitelné věrnosti a nejvroucnější lásky.“ — Což je správné. Nic se nemá dělati napolo. „Když to má býti kyselé, ať je to jako ocet.“ Je to pěkný hrdina ten pan Held...

„Zář“, ústřední týdeník čsl. soc. dem. strany upozorňuje zdvořile, že proti klerikalismu nutno bojovati jinými zbraněmi, než tak hloupými karikaturami jako ona, otištěná v čísle ze 14. ledna, kde čtyři figury, mající představovati kněze církve římské, československé, českobratrské a židovského rabína, jednosvorně cucají dojnou krávu — republiku... Necht' naši příslušníci sami uváží vkusnost podobné karikatury. Karikatura má své významné poslání, ale nesmí nikdy lhát! Jejím úkolem je hájiti pravdu a spravedlnost. Že „Zář“ tak v daném případě nečiní, to snad je z vylíčeného jasno každému. K.

Dojemný dárek. V jednom z posledních zasedání tábořské rady starších byli přítomni pohnuti vzácným a obětavým činem chudé sestry. Sama odkázána na chudinskou podporu, výdělek a úspor nemající, poslala příspěvek na stavbu sboru. Členové rady byli postaveni před těžkým problémem: přijmout „obět vdovinu“, takřka z ničeho přinesenou, či šetrně vrátit? Která bolest by pro ni byla menší? Zda vzdání se posledního snad haléře, či zbavení radosti z přispění na dobrou věc? Může co vzbudit větší úctu a radostnější naději v budoucnost věci, která se může vykáhati takovýmito ženami?

To by se v RCS nestalo. Podle „Berliner Tageblattu“ lze očekávati konečnou roztržku Argentiny a Vatikánu. Vláda argentin. prohlásila docela upřímně a přímo, že považuje nuncia, jmenovaného papežem za nevhodného. Za nuncia, který opustí Argentinu ve dvou týdnech, nepříjde nástupce. Konflikt vznikl tím, že Vatikán zdráhal se uznati arcibiskupa v Buenos Aires Andrea, který byl jmenován argentinou vládou.

Všem bratrským radám starších a duchovním správám! V případě, že by došel prosebný list jistého Jana Charouzka, vál. invalidy z Nymburka—Zálabí č. 288 se žádostí o podporu, budiž tento list dříve laskavě zaslán radě starších v Nymburce.

Literatura.

Výsady římsko-katolické církve v Československé republice. Útok luďáků i lidáků na svobodu občanstva odrazí stát nejjistěji zrušením neoprávněných výsad římské církve v Československé republice. Církev tato vyjídá státní pokladnu, jak jen možno, v otázkách církevně-politických těší se privilegiím, jako bývalo kdysi za Rakouska, ve školách si počíná jako doma — zkrátka převrat pro ni neznamená nic. Nechť pokrokové strany zastaví svůj dosavadní ústup a dají se společně proti společnému nepříteli na pochod. Rukavici, kterou biskupové nám hodili, mužně zvedněte a dejte jim náležitou odpověď. Poučujte lid a otvírejte mu oči fakty. Výborný materiál vám poskytne spisek br. Kuneše Bauera: „Výsady římské církve v Československé republice“, který možno objednat v našem Tisk. družstvu.

Blůzy - Šaty - Pláště

Velkovýroba
B. Hanz, Praha I., Husova 19.
Sestrám pět procent slevy.

K ozdobě našich síní umělecké plakety Husa neb Žižky

Větší z dělové bronze 26×40 cm na tvrdém černě mořeném rámu 38×55 cm Kč 350.—

Menší pouze Žižky z děl. bronze rozměr 11×15×5 na kožené podložce 20×27 cm Kč 100.—

Ceny jsou bez poštovného a bez 2% daně.

Nabízí
knihkupectví Tiskového a naklad. družstva ČČS,
Praha II., Krakovská ul. 7.

Spisy Viktora Huga

četla celá pokolení s hlubokým rozechvěním, s jedinečným nadšením a dychtivostí, vždyť uchvacují velikostí a vznešeností myšlenky.

Díl I. Bídnicí	Kč 80—	váz. 120—
„ II. Dělníci moře	22—	31—
„ III. Devadesát tři	20—	28—
„ IV. Chrám matky boží v Paříži	26—	38—
„ V. Han z Islandu	19—	28—
„ VI. Bug Jargal	10—	19—
„ VII. Muž, který se směje	29—	39—

Četné ilustrace původní a mistra Hudečka.

Dodá
knihkupectví Tiskového a naklad. družstva ČČS,
Praha II., Krakovská 7.

Úřední tiskopisy pro rady starších a duch. správy ČČS. — Kalichy, svícny hostie
dodá

knihkupectví Tisk. a nakladatelského družstva ČČS, Praha II., Krakovská 7.

Počítací a psací stroje

kancelářské potřeby

dodává firma

VILÍM A SPOL. PRAHA II., Dlážďená 5.

Telefon 9860.

Levné české peří!

1 kg sedé dobré polodrané peří Kč 20.—, polobilé drané Kč 25.— Kč; bílé, prachové drané 35, 40, 50, 1 kg jemné, poloprachové drané peří 70, 80, 90 Kč. Zásilky na dobírku od 5 kg vyplaceny. — Výměna dovolena, za nehodící vrátím peníze. Ceník zdarma.

S. BENIŠ, Praha-Vinohrady, Krameriova ul. č. 26-134.

Taláry, barety

a veškeré druhy oděvů zhotovuje

Jan Hála, krejčí, Praha II., Spálená 19.

Josef Kovanda a spol.,

závod pro zařizování plyno- a vodovodů a rourové kanalisace,

Praha I.-184, Karlova ul. 12 a Anenská ul. 9.

Provádí veškerá zařízení tohoto oboru jak pro jednotlivé byty, tak pro celé budovy v provedení co nejdokonalejším. Zejména všechny druhy lázní, klosetů, výlevků, umyvadel atd. — Rozpočty a plány zdarma. Opravy odborně a levně.

Klubovky,

patentní pohovky a křesla k rozložení pro lůžka v prvotřídním provedení.

Jediná speciální výroba tohoto druhu
F. Walner, Čalounictví, Praha II., Smečky 8-10.

Krásná knihovna

jest nejlepší ozdobou Vašeho bytu a cennou památkou pro Váš život a proto obraťte se na firmu VILK A KARÁSEK, Praha I., Melantrichova 17, telefon 237, která Vás vkusnou a levnou vazbou mile překvapí.

Plňte svoje povinnosti a kupujte u svého stoupence.

Žádný krám! Žádná reže!
Telefon č. 8753/VI.

Zlato - Stříbro - Hodiny
Šukna - Látky - Bílé zboží

dodá Vám nejlevněji
JOSEF A ANNA

ČERMÁKOVÁ,
Praha VII.,
Heřmanova ulice číslo 25 — I. posch.

Hojný výběr:

řetězů, náramků, náušnic, prstenů, náhrdelníků, jehlic, knoflíků, medailonků, pouzder, jídelních příborů a hodin všech druhů a značek. Staré zlato a stříbro kupuji za nejvyšší ceny.

pánských a dámských látek na šaty i pláště, zefírů, flanelů, damašku, kartounů, hedvábných látek, batistů, dámských a pánských punčoch, kobereců, voskového plátna atd.

Těž na mírné splátky.

Konkurs

na místo zatimního systemisovaného katechety

čsl. náboženství pro obecné a měšťanské školy v Olomouci. Obsadí se 1. březnem 1925. Požitky jsou jako u učitelů měšťanských škol. Přihláší-li se katecheta k výpomoci v duchovní správě olomoucké, bude mu rada starších za tuto výpomoc vypláceti měsíční remuneraci Kč 200.—.

Žádosti buďte podány radě starších ČČS v Olomouci-Komeniu.

Varhany a harmonia

vyrábí a v nejlevnějších cenách dodává firma Václav Poláček, Rychnov n. Kn. Elektrická čerpadla vzduchu pro varhany. — Rozpočty a návrhy na požádání. — Doporučení: Pan V. Poláček, stav. varhan v Rychnově n. K. provedl nám 10rejstříkové varhany pneumatické k naší plné spokojenosti za cenu opravdu mírnou, pročež jej br. radám st. doporučujeme. Za radu starších ČČS v Holohlavech, Č. Brebis, farář, t. č. jednatel.

Ing. A. M. Havel, Praha II.,
Havlíčkovu nám. číslo 24.

projektuje veškeré

stavby pozemní.

Porady ve věcech stavebních.

ASTMA, astmatické záchvaty

podarilo se mně úplně omezit a téměř úplně vyléčit po pětiletém utrpení, takže úplně zmizel y. Levné, příjemné a naprosto jisté léčení, žádné jedy, žádné injekce. Postup, jak jsem si počínal a tím způsobem poradiv, i desítky těžkých astmatiků zachránil před utrpením, vyličil jsem v brožurce, kterou zasílám za náhradu listkových výloh a poštov. Kč 3.— ve známkách. Adresa: JOSEF RAK, em. řed. Jevíčko, Morava.

BRATŘÍM A SESTRÁM!

Čištění, opravy a přestavování kamen a sporáků provádí za ceny mírné bratr

FR. KRATOCHVÍL,
závod kamnář., Praha I., ul. Karol. Světlé 7.

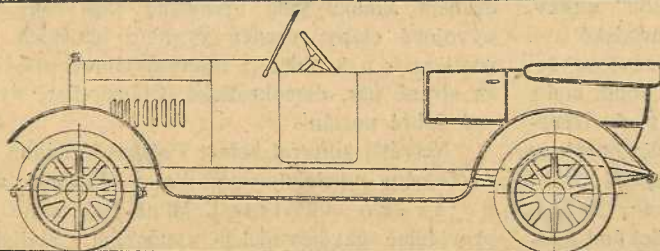
ÚSTR. TOPENÍ A VĚTRÁNÍ

všech soustav provádí odborně:

ING. V. NĚMEC,

Praha V., Břehová ulice č. 3.

Telefon: 30.216.

Sňatky.

Křtiny.

Autodoprava osobní
Ant. Svoboda

Karlín, Vinohradská 17.

Telefon 4945.

Pohřby.

Plesy.